

$$\text{Đặt } t = \frac{2}{\cos x} - \cos x \Rightarrow t^2 = \left(\frac{2}{\cos x} - \cos x \right)^2 \Rightarrow \cos^2 x + \frac{4}{\cos^2 x} = t^2 + 4$$

$$(1) \Leftrightarrow 2(t^2 + 4) + 9t - 1 = 0 \Leftrightarrow 2t^2 + 9t + 7 = 0 \Leftrightarrow t = -1 \vee t = -\frac{7}{2}$$

$$\text{Với } t = -1 \Leftrightarrow \frac{2}{\cos x} - \cos x = -1 \Leftrightarrow \cos^2 x - \cos x - 2 = 0 \Leftrightarrow \cos x = -1 \vee \cos x = 2 \text{ (loại)}.$$

- $\cos x = -1 \Leftrightarrow x = \pi + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

$$\text{Với } t = -\frac{7}{2} \Leftrightarrow \frac{2}{\cos x} - \cos x = -\frac{7}{2} \Leftrightarrow 2\cos^2 x - 7\cos x - 4 = 0 \Leftrightarrow \cos x = -\frac{1}{2} \text{ hoặc } \cos x = 4 \text{ (loại)}.$$

- $\cos x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

$$\text{Vậy nghiệm của phương trình: } x = \pi + k2\pi, x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

3). $3(\tan^2 x + \cot^2 x) + 4(\tan x + \cot x) + 2 = 0$ (1)

$$\text{Đặt } t = \tan x + \cot x \Rightarrow t^2 = (\tan x + \cot x)^2 \Rightarrow \tan^2 x + \cot^2 x = t^2 - 2$$

$$(1) \Leftrightarrow 3(t^2 - 2) + 4t + 2 = 0 \Leftrightarrow 3t^2 + 4t - 4 = 0 \Leftrightarrow t = -2 \vee t = \frac{2}{3}$$

- Với $t = -2 \Leftrightarrow \tan x + \cot x = -2 \Leftrightarrow \tan x + \frac{1}{\tan x} = -2 \Leftrightarrow \tan^2 x + 2\tan x + 1 = 0$

$$\Leftrightarrow \tan x = -1 \Leftrightarrow \tan x = \tan\left(-\frac{\pi}{4}\right) \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z}).$$

- Với $t = \frac{2}{3} \Leftrightarrow \tan x + \cot x = \frac{2}{3}$

$$\Leftrightarrow \tan x + \frac{1}{\tan x} = \frac{2}{3} \Leftrightarrow 3\tan^2 x + 2\tan x + 3 = 0 \text{ (phương trình vô nghiệm)}.$$

$$\text{Vậy nghiệm của phương trình: } x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z}).$$

4). $\tan x + \tan^2 x + \tan^3 x + \cot x + \cot^2 x + \cot^3 x = 6$ (1)

$$\text{Đặt } t = \tan x + \cot x.$$

Có: $\tan^2 x + \cot^2 x = (\tan x + \cot x)^2 - 2 \tan x \cot x = t^2 - 2$.

Có: $\tan^3 x + \cot^3 x = (\tan x + \cot x)^3 - 3 \tan x \cot x (\tan x + \cot x) = t^3 - 3t$.

(1) $\Leftrightarrow (\tan x + \cot x) + (\tan^2 x + \cot^2 x) + (\tan^3 x + \cot^3 x) = 6$.

$\Leftrightarrow t + t^2 - 2 + t^3 - 3t = 6 \Leftrightarrow t^3 + t^2 - 2t - 8 = 0 \Leftrightarrow t = 2$.

Với $t = 2 \Leftrightarrow \tan x + \cot x = 2 \Leftrightarrow \tan x + \frac{1}{\tan x} = 2 \Leftrightarrow \tan^2 x - 2 \tan x + 1 = 0$

$\Leftrightarrow \tan x = 1 \Leftrightarrow \tan x = \tan \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

Câu 6: Giải các phương trình lượng giác sau:

1). $\sin^4 x + \cos^4 x - 2 \sin 2x + \frac{3}{4} \sin^2 2x = 0$

2). $\cos^6 2x + \sin^6 2x = \frac{15}{8} \cos 4x - \frac{1}{2}$

3). $\sin^4 x + \frac{5}{3} \cos^4 x = 1$

4). $\sin^4 x + \cos^4 x + \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \sin\left(x - \frac{3\pi}{4}\right) = \frac{1}{2}$ 5).

$\sin^4 x + \cos 2x + 4 \sin^6 x = 0$

6). $\cos 8x + \sin^3 x \cos x - \cos^3 x \sin x - 1 = 0$

LỜI GIẢI

1). $\sin^4 x + \cos^4 x - 2 \sin 2x + \frac{3}{4} \sin^2 2x = 0$ (1)

$\Leftrightarrow \left(1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x\right) - 2 \sin 2x + \frac{3}{4} \sin^2 2x = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{4} \sin^2 2x - 2 \sin 2x + 1 = 0$ (1')

Đặt $\sin 2x = t, t \in [-1; 1]$. Phương trình (1') trở thành: $\frac{1}{4} t^2 - 2t + 1 = 0$

$\Leftrightarrow t = 4 + 2\sqrt{3} \vee t = 4 - 2\sqrt{3}$. So với điều kiện nhận $t = 4 - 2\sqrt{3} \Rightarrow \sin 2x = 4 - 2\sqrt{3}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \arcsin(4 - 2\sqrt{3}) + k2\pi \\ 2x = \pi - \arcsin(4 - 2\sqrt{3}) + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\arcsin(4 - 2\sqrt{3})}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z}) \\ x = \frac{\pi - \arcsin(4 - 2\sqrt{3})}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z}) \end{cases}$

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \frac{\arcsin(4-2\sqrt{3})}{2} + k\pi, x = \frac{\pi - \arcsin(4-2\sqrt{3})}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

$$2). \cos^6 2x + \sin^6 2x = \frac{15}{8} \cos 4x - \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$(1) \Leftrightarrow 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2x = \frac{15}{8} \cos 4x - \frac{1}{2} \Leftrightarrow 1 - \frac{3}{4} \cdot \frac{1 - \cos 4x}{2} = \frac{15}{8} \cos 4x - \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow 8 - 3(1 - \cos 4x) = 15 \cos 4x - 4 \Leftrightarrow \cos 4x = \frac{3}{4}$$

$$\Leftrightarrow 4x = \pm \arccos \frac{3}{4} + k2\pi \Leftrightarrow x = \pm \frac{1}{4} \arccos \frac{3}{4} + \frac{k\pi}{2} (k \in \mathbb{Z})$$

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \pm \frac{1}{4} \arccos \frac{3}{4} + \frac{k\pi}{2} (k \in \mathbb{Z})$.

$$3). \sin^4 x + \frac{5}{3} \cos^4 x = 1 \Leftrightarrow (\sin^2 x)^2 + \frac{5}{3} (\cos^2 x)^2 = 1$$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{1 - \cos 2x}{2}\right)^2 + \frac{5}{3} \left(\frac{1 + \cos 2x}{2}\right)^2 = 1 \quad (1). \text{Đặt } \cos 2x = t, t \in [-1; 1]$$

$$(1) \Leftrightarrow \frac{1 - 2t + t^2}{4} + \frac{5}{3} \cdot \frac{1 + 2t + t^2}{4} = 1 \Leftrightarrow 8t^2 + 4t - 4 = 0 \Leftrightarrow t = -1 \vee t = \frac{1}{2}$$

$$\text{Với } t = -1 \Leftrightarrow \cos 2x = -1 \Leftrightarrow 2x = \pi + k2\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

$$\text{Với } t = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \cos 2x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \frac{\pi}{3} + k2\pi \\ 2x = -\frac{\pi}{3} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{6} + k\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, x = \frac{\pi}{6} + k\pi, x = -\frac{\pi}{6} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

$$4). \sin^4 x + \cos^4 x + \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \sin\left(x - \frac{3\pi}{4}\right) = \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \left(1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x\right) + \frac{1}{2} \left[\sin\left(-\frac{\pi}{2}\right) + \sin(2x - \pi)\right] = \frac{1}{2} \Leftrightarrow 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x + \frac{1}{2} (-1 - \sin 2x) = \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 2x + \sin 2x = 0 \Leftrightarrow \sin 2x = 0 \vee \sin 2x = -1$$

Với $\sin 2x = 0 \Leftrightarrow 2x = k\pi \Leftrightarrow x = \frac{k\pi}{2}, (k \in \mathbb{Z})$

Với $\sin 2x = -1 \Leftrightarrow 2x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$.

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \frac{k\pi}{2}, x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

5). $\sin^4 x + \cos 2x + 4 \sin^6 x = 0 \Leftrightarrow (\sin^2 x)^2 + \cos 2x + 4(\sin^2 x)^3 = 0$

$\Leftrightarrow \left(\frac{1-\cos 2x}{2}\right)^2 + \cos 2x + 4\left(\frac{1-\cos 2x}{2}\right)^3 = 0$ (1). Đặt $\cos 2x = t, t \in [-1; 1]$. Phương trình (1) trở

thành: $\left(\frac{1-t}{2}\right)^2 + t + 4\left(\frac{1-t}{2}\right)^3 = 0 \Leftrightarrow 2t^3 - 7t^2 + 4t - 3 = 0 \Leftrightarrow t = 3$ (loại).

Kết luận phương trình vô nghiệm.

6). $\cos 8x + \sin^3 x \cos x - \cos^3 x \sin x - 1 = 0$ (1)

(1) $\Leftrightarrow \cos 8x + \sin x \cos x (\sin^2 x - \cos^2 x) - 1 = 0 \Leftrightarrow \cos 8x - \frac{1}{2} \sin 2x \cos 2x - 1 = 0$

$\Leftrightarrow 1 - 2 \sin^2 4x - \frac{1}{4} \sin 4x - 1 = 0 \Leftrightarrow 2 \sin^2 4x + \frac{1}{4} \sin 4x = 0 \Leftrightarrow \sin 4x = 0 \vee \sin 4x = -\frac{1}{8}$

Với $\sin 4x = 0 \Leftrightarrow 4x = k\pi \Leftrightarrow x = \frac{k\pi}{4}, (k \in \mathbb{Z})$.

Với $\sin 4x = -\frac{1}{8} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x = \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + k2\pi \\ 4x = \pi - \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{1}{4} \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + \frac{k\pi}{2} \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$

Vậy nghiệm của phương trình: $x = \frac{k\pi}{4}, x = \frac{1}{4} \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + \frac{k\pi}{2},$

$x = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} \arcsin\left(-\frac{1}{8}\right) + \frac{k\pi}{2}, (k \in \mathbb{Z})$

Câu 7: Giải các phương trình lượng giác sau:

1). $(\sin 2x + \sqrt{3} \cos 2x)^2 = 2 \cos\left(2x - \frac{\pi}{6}\right)$

- 2). $\cot x + \left(1 + \tan x \tan \frac{x}{2}\right) \sin x = 4$
- 3). $\cot x - \tan x = \frac{2}{\sin 2x} - 4 \sin 2x$
- 4). $\sqrt{2}(2 \sin x - 1) = 4(\sin x - 1) - \cos\left(2x + \frac{\pi}{4}\right) - \sin\left(2x + \frac{\pi}{4}\right)$
- 5). $\cot x - 1 = \frac{\cos 2x}{1 + \tan x} + \sin^2 x - \frac{1}{2} \sin 2x$ (ĐH khối A 2003)
- 6). $5 \sin x - 2 = 3(1 - \sin x) \tan^2 x$ (ĐH khối B 2004)
- 7). $\cos^2 3x \cos 2x - \cos^2 x = 0$ (ĐH khối A 2005).
- 8). $\sin^4 x + \cos^4 x + \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) - \frac{3}{2} = 0$ (ĐH khối D 2005).
- 9). $\frac{(1 + \sin x + \cos 2x) \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)}{1 + \tan x} = \frac{1}{\sqrt{2}} \cos x$ (ĐH khối A 2010).
- 10). $\frac{\sin^4 x + \cos^4 x}{5 \sin 2x} = \frac{1}{2} \cot 2x - \frac{1}{8 \sin 2x}$ (1) [Dự bị 2 ĐH02]
- 11). $\cot x - \tan x + 4 \sin 2x = \frac{2}{\sin 2x}$ [ĐH B03]
- 12). $3 \cos 4x - 8 \cos^6 x + 2 \cos^2 x + 3 = 0$ (1) [Dự bị 1 ĐH B03]
- 13). $\cot x = \tan x + \frac{2 \cos 4x}{\sin 2x}$ [Dự bị 2 ĐH D03]

LỜI GIẢI

1). $(\sin 2x + \sqrt{3} \cos 2x)^2 = 2 \cos\left(2x - \frac{\pi}{6}\right)$ (1)

(1) $\Leftrightarrow 4\left(\frac{1}{2} \sin 2x + \frac{\sqrt{3}}{2} \cos 2x\right)^2 = 2 \cos\left(2x - \frac{\pi}{6}\right)$

$\Leftrightarrow 4\left(\cos 2x \cos \frac{\pi}{6} + \sin 2x \sin \frac{\pi}{6}\right)^2 = 2 \cos\left(2x - \frac{\pi}{6}\right)$